

JAN DE LANGE
PROEFTUIN, ZWAAGDIJK

Koolgalmug delft onderspit

De koolgalmug voelt zich het meest thuis op bloemkoolpercelen in De Streek, in sluitkoolpercelen in het gebied rond Waarland en in de spruitkoolpercelen op de Zuid-Hollandse Eilanden. Het door de wind meegevoerde insect kan op luwe plekken en op perceelsranden zorgen voor meer dan 90 uitval.

Leven van de mug

De koolgalmug (*Contarinia nasturtii*) is 1,5 tot 2 millimeter lang en leeft vier of vijf dagen bij gemiddeld 21 graden Celsius. De muggen overwinteren ondergronds als larve in een ingesponnen coconnetje. Eind mei, begin juni komen ze uit de grond.

De vrouwelijke muggen leven lang genoeg om groepjes van 15 tot 25 doorzichtige eitjes te leggen op de stelen van de hartbladeren.

Vooraf bij een hoge luchtvochtigheid en dito temperatuur komen de meeste van de ongeveer honderd eitjes na een tot zes dagen uit.

De pootloze larven zuigen aan de jonge hartbladeren. Hun speeksel lost plantencellen op, waardoor plantenweefsel of de groeipunt misvormd raakt. Hierdoor kunnen bladsteeltjes spiraalvormig zijn gedraaid (draaihartigheid), gaat het hart verloren (hartloosheid) en kunnen zijscheuten uitlopen.

In bloemkool en broccoli kan een aantasting ook leiden tot misvorming van kool of scherm. Daarnaast ontstaan rottingsverschijnselen door secundaire infecties en door de activiteit van larven in het hart of andere delen van de plant.

De mug is vooral actief bij een temperatuur boven 15 graden Celsius. Normaal zijn in een

Het was jaren geleden een verrassing dat imidacloprid, behalve tegen luis, ook werkte tegen de koolgalmug. Op Proeftuin Zwaagdijk is bekeken of de mug door deze werkzame stof in aangietbehandelingen en zaadcoating is uit te schakelen.

seizoen drie tot vier vluchten te onderscheiden. Wel is het moeilijk deze vluchten voor grotere gebieden te voorspellen, omdat bodemtemperatuur en -vochtigheid invloed hebben op het uit de grond komen van de muggen. Om die reden spuiten sommige telers wekelijks op percelen met een koolgalmugverleden, terwijl anderen preventief spuiten met veel water per hectare tijdens warm, broeierig, windstil weer. De beste resultaten ontstaan bij rijenbespuitingen, waarbij het middel zoveel mogelijk in het hart van de koolplant terecht komt.

Wel oogstbaar

Enkele jaren geleden kwam in proeven met middelen tegen luis in broccoli verrassend naar voren dat imidacloprid ook effect had op de koolgalmug. Deze werkzame stof in de middelen Gaucho (zaadcoating) en Admire (trayplaatbehandeling) heeft een ontheffing in sluitkool, spruitkool en broccoli en sinds eind februari 2005 ook in bloemkool. Een definitieve toelating in koolgewassen wordt verwacht. In een proef in 2003 was drie weken nadat was geplant 63 procent van de bloemkoolplanten aangetast door de koolgalmug. Bij de verschillende imidaclopridtoepassingen was dat gemiddeld nog maar 7 procent, wat bij de

oogst neerkwam op een uitval van 10 tot 20 procent. Zonder imidacloprid viel 55 procent van de bloemkoolplanten uit.

In 2004 was er een grote infectiedruk van de koolgalmug in een broccoliproef. De verschillen tussen wel of niet behandelen waren groot. Zonder Admire was 22 procent van de broccoli oogstbaar, tegen gemiddeld 57 tot 73 procent klasse I bij een behandeling met respectievelijk Gaucho en Admire. Imidacloprid bestrijdt de mug dus niet volledig, maar houdt het gewas wel oogstbaar.

Praktisch

Gaucho of Admire vormen een goede basis in de strijd tegen de koolgalmug. In risicogebieden is een preventieve aanpak aan te bevelen, omdat een aantasting moeilijk is te voorspellen en het schadebeeld pas zichtbaar wordt als het al te laat is. Enkele aanvullende gewasbespuitingen bij 'gevaarlijk weer' houden daarbij het oogstpercentage hoog.

EERDER VERSCHENEN ARTIKELEN OVER
GEWASBESCHERMING KOOL OP
WWW.WEEKBLADGROENTENENFRUIT.NL

SERIE PLAAGINSECTEN

Op Proeftuin Zwaagdijk werden in de afgelopen jaren middelen getest, die nu of in de nabije toekomst inzetbaar zouden kunnen zijn tegen insecten in bloemkool, broccoli, sluitkool, spruitkool, Chinese kool en sla. In het door het Productschap Tuinbouw ondersteunde onderzoek werden de middelen toegediend via zaadcoating en aangietbehandelingen. In de afgelopen weken kwamen luizen, de aardvlo, koolvlieg en rupsen al aan bod. In dit derde artikel in een serie van vier gaat het om de koolgalmug.

Links bloemkool die niet is behandeld met de werkzame stof imidacloprid en rechts wel behandelde bloemkool.

Foto: Proeftuin
Zwaagdijk